

אין בין המודר פרק רביעי נדרים

ר"ן לה.

עין משפט
נר מצוה

ז א ב מיי פ"ה מהל'
 נדרים הלכה ד סמג
 לאוין רמב טו"ש ע י"ד
 סימן רטו סעיף ח:
י ג מיי פ"ד מהלכות
 מעילה הלכה ט:
יא ד מיי שם הלכה י:
יב ה מיי שם פ"ו הלכה
 יא:

גליון הש"ס

בהר"ן ד"ה מת ובר' ר"ן
 לרבא דאמר. ק"ל הכא
 נכח פשט קר ממח וכוונת
 לשלול ככר ענין לאשקוף
 מאי וכדפי' הר"ן לעיל וזהו
 שכן צככר דלמטה הגמא
 צ"ח כרן לקחתה וכוונת
 הרא"ש אצל הכא צפרה
 ויקורדלו י"ל הוכחה ו'
 נדח לאשקוף ענינו שצפרה
 שלו אסור להשאילו ליהנות
 ממנה אם ק"ל דרבא
 מזהה צ"ח דלמטה צטון
 בתמזה וז"ל: בהר"ן ד"ה
 דקא נמי ובר' שאין
 בתחיבה ענינו ובר'. ויחלף
 בהם כתובות ט' ע"ב:

תוספות

קונם פרה שיש לי שאני
 יהא לי קרבן בכבד עוף אב
 ולי פרה חלמ' ולי קלמ'ר
 שני דגרים ולי קלמ'ר
 שחומר בו קונם פרה שני
 ולי שחומר ליתעון כל ממנה
 ולו שאני לי פרה אחרת
 ולי שני לי פרה אחרת
 עוף לי פרה אחרת
 עוף לי שחומר בלחון הוה
 וכפי עוף קונם אב שני לי
 פרה חלמ' ולי שאני עשה
 פרה חלמ' ולי שחומר שיש לי
 פרה אחרת ועתה וקצרה
 הפרה והנכנסים עליו וקצרה
 קונם ותי האדם שחומר:
 חב א שחומר לו במבתה
 מותרת. חב חמ' ולי חבן
 פרה וקדוש שלו ולי חבן
 שחומר לו ממנה מותרת
 וקדוש' שחומר המזכיר
 לתודר ומשני שחומר לו על
 עוף דבר לפירות שני לעיל
 ויחא חלמ'ר שחומר לו
 נמנה דאפריה וקדוש'ר
 עוף ואשני' דלח אמר
 קלמ'ר לח' לפי ראשון
 דלעיל דדיק מעלין קשה
 אמר פריך ממנה לו פרה
 וקדוש'ר אב לח אמר
 שחומר ו"ל דלפי פירות
 שאשון גרס שחומר לחון
 דגים וקלי ותי ונאכסין
 ודחוק אב שכלל אפסידים
 וקונם שחומר קדוש'ר אפריה
 ונמשה קדוש'ר אפריה
 וקדוש'ר ל"ר אפריה
 שחומר וא"ם אחי אב
 גופה תקשה לך חלמ'ר
 אב חמ' שחומר משום
 נכסיה אב חמ'ר משום
 נמנה ושמעון לא שחומר
 נמנה וקדוש'ר אפריה
 לישלל ממנו הוה עיקר
 הדבר אב בכלל נכסיה
 ושמעון ותי נגזר

איציביה וכו' השאילני פסדך הקויה. פרה המונחת בפניהם: קונס
פרה שאני קנוי עליך. קונס עליך פרתי זו אם אני קניתי אלא פרה זו
או שאוסר עליו כל נכסיו אם יש לו פרה אלא זו: בחיינו חסור. אם
נמצא שיש לו פרה אחרת או קורדוס אחר: מה או שנשנה לו במחנה

הרי זה מופר. משום דכי מת או שנתנה לו במתנה לא פרתו ולא קרדומו ולא נכסיו הן. וקס"ד שהמדייר נקן למודר ואפ"ה שרי *וקשיא לרבא דאמר: שנתנה לו על ידי אחר. שנתנו ממיר לאיניש דעלמא ואח"כ נתנו לו למודר: דיקא נמי דקמא שניינו לו. כלומר שכן היתה קבלה בידם לקרות נתנו בחירק אף על פי *שאין בכתיבה שום הפרש: ולענין הלכה קיימאן לו אע"ג דיהיבין גיהליה במתנה אסור דהכי פשט ליה רבא ואסקינא דיקא נמי דקמא כו'. וכתב הרשב"א ז"ל דכי יהיב דיהיב במתנה אסור ה"ה לא לקחו מודר ממנו דמד דעמא הוא: יש מעילה בקונמות. האוסר דבר עליו בקונס ונהנה ממנו מי מחייב מעילה או לא מי אמרינן דעשאו קרבן ומייב עליו אשם מעילה כנהנה מן הקדשים: תפול הנאה להקדש למימרא כהקדש. דאי לא דמי קונמות להקדש הוה ליה למימר ויליך הנאה לים המלח דקמתי בכל דוכתא? אלא משום דקונמותי בזהו מעילה כהקדש כיון דבהקדש עסיק תנא תפול הנאה להקדש: קונס כנר זו הקדש. שאסרה בקונס לכל כהקדש שהוא אסור לכל אדם: אכלה בין הוא בין חבירו מעל. דיש מעילה בקונמות: לפיכך יש לה פדיון. דכיון דמתסר אכולי עולמא כהקדש תפיס פדיונו: כנר עני הקדש אכלה הוא מעל.

דנהי דלא מיתסרה אלא עליה כמתהני איהו מינה מעל: **חצירו** **לא מעל לפיכך אין לה פדיון**. דכיון דחצירו לא מעל לא אליה כהקדש לתמספס פדיונה: **והרא"י** בין כך ובין כך **לא מעל לפי שאין מעילה בקונמות**. בין בקונם כללי שאסר לכל בין בקונם פרטי: **ורענץ** הלבח ק"ל כר"מ דיש מעילה בקונמות דהא רב נחמן פסיק ליה לרבא במתניתין שיש מעילה וצ"י שצעות שמים בתרא (שצעות ס"ט) נמי מפסיק דרמי לרבנן הלכך ק"ל דיש מעילה. וק"ל נמי דקונם כללי ש"ל פדיון. ומסתפקא לי מאן דמעל בקונמות אי מישתריה הוא קונם לבתר דמעל כהקדש שיצא לחולין ע"י מעילה: **כדרי עלוך ונסנה לו במתנה מי מעל**. כלומר מי מעל במתנה זו דכיון דיש מעילה כי היכי דאמר בהקדש^א דנטל אצ"ל או קורה של הקדש מעל אצ"ל שלל הוציאה הכא נמי מכיון שזכה בה שייכא מעילה שיצאה מרשות אוסר ונכנסה לרשות מקבל: **למעול** נטול **הא לא אסרה עליה**. ומכאן תשובה לרמב"ם ו"ל שכתב (בפרק) המדיר את חצירו והצילו לוקח משום של יחל דברו כמו שכתבתי למעלה בפ' ואלו מומתרים: **למעול מקבל יכול דאמר הסיירא בעינא איסורא לא בעינא**. שאילו היה יודע שהוא של איסור לא היה רואה לזכות בה ונמנעא וזיה בטעות ואינה זכיה. ואע"ג דבמוציא מרשות הקדש אפשר דאפי' בטעות מעל שאני הכא שהוא של הוציאה אלא חצירו הוציאה וזה לא עשה אלא שקבלה: **אמר ליה מקבל מעל לשכסויא**. כלומר מהשתא איך חדש מהם מעל ממנה קעמי דלמרת אלא מעל ליה לשכסויא מעל. נהי דגבי זכיה חאמרין דהכי בטעות היא לשכסויא לא חאמרין הוי מדי דהוא אכל מוציא מעות הקדש לחולין: ירושלמי^ב נדר מן הככר מהו לתמס כו את דיו ולא איפשיטא:

מתני'

מכנסים: הוא מעל וחבריו לא מעל לפיכך אין לו פדיון והב"א בין דין ובין כך לא
 יתכן אלא קאי לטעם דלעיל תימנך בין הוא בין חזירי כל מעל וקשה לישנא דבין
 מלתא דרמי ועוד משמע דלעיל ל"מ אין זו מעילה וכל מקום אלא זו מעילה וקשה
 (הפ) משמע האי זו זו מעילה משום דבדור לפיכך אלמא משמע דיש זו פירה בקומת
 הקדש מעל מאי קשמען כל פשיטא דקדש גמור זו זו פדיון ומעילה ל"מ ליתא דרש"א
 קיום בלשון הקדש שאמר הכר כלל מה הקדש ולכן זו זו מעילה וכן שאמר כלל דרש"א
 קיום שאמר כלל מה הקדש. ותמנאי אומרים בין כך ובין כך רי' קאי אפילו לרש"א משום
 קומתו אף מועילין:

ה"ג קונס פרה שאני הנאה נך. והכי משמע קונס יהו עליך שאר פירות שיש לי שאני מהנה נך כלומר שאין לי פרה אחרת וזו שיש לי איני ממשאליך שזו לא רצה להשאילי והאחרות אסורות עליו צנדר או שאמר לו ונכסי אסורין עליך אם יש לי פרה אחרת אלא זו ונמנא שיש לו פרה איתניביה אמר לו הני קונס פרה שאני קנוי לי פרה אלא זו השזו קונס קרדום (6) שיש אם יש לי קרדום אי "בחיינו אסור מת או זה מותר א"ר אחא בר לז על ידי אחר א"ר שניתנה לו ולא קתני רבא מרב נחמן יש ב אמר ליה תניתיה מק תיפול הנאה להקדש הקדש יש בו מעילה קונבנא (6) בין הוא ובין חבירו מ ככר זו עלי (6) להקדש לא מעל לפיכך אין לה וחכ"א בין כך ובין מעילה בקונמות א"ר אויא לרב אשי כברי מי מעל למעול גותין למעול מקבל יכול איסורא לא בעיתי לכשיוציא השכל המוצא כסבור של חולין הוא

ונתנה לו על ידי אחר הואיל ולא יאִת מרשותו קודם לכן אסור. ולא
דמי להיכא דליגנבה מיניה משום דהיכא דליגנבה מיניה הואיל
ושאלא מדעתו דבעל הכר יאִת מרשותו כעודה צידו דמי ואסור אבל
היכא שנתנה לו צמתנה על ידי אחר יאִת מרשותו מדעתו: ולא
קמחי שנתנה לו. דמשמע שהוא עצמו נתנו לו: יש **מעילה**
בקומומו. היכא דאמר קונס ככר וזאכלו מי הוי הקדש
מעליא דיש צו מעילה ומעל או לא: **[פנימוהו מקום]** **שנוטלי**
מעליה שר. ומודר היינו דלאמר קונס ומדמי ליה להקדש: **קונס**
ככר זה הקדש. שאמר בלשון הקדש ובלשון קונס והוא הדין
נמי לא אמרה אלא בלשון קונס: **צין הוא צין חצירו מעל.**
שהרי הקדישה סתם אכולי עולמא: **לפיכך.** הואיל ויש צו מעילה
יש צו פדיון ויאִת לחולין דהוי כשאר הקדש: **אמר זו עלי הקדש.**
כיון דלאמר עלי עליה ידידה שוויה הקדש והוא מעל אס חכל
חציב לשומי: **חצירו לא מעל.** דלא אסרה אלא על עצמו
וגבי חצירו הוי כחולין: **לפיכך אין לה פדיון.** שהוא עצמו אין
יכול לפדותה לעולם שרי אמר עלי ולא על אחר ואחר אין יכול
למעול צה: **צין כך וצין כך.** צין אמר סתם צין אמר עלי לא
מעל צין הוא וצין חצירו אף על פי שאמר הקדש כיון דלאמר נמי
קונס שאין מעילה בקומומו: **מי מעל.** אליבא דמאן דלאמר יש
מעילה בקומומו קצעי: **הא לא אסירא עליה.** דנותן: **האסירא ניהא**
לי דסיסיב לי איסורא לא צעיתי. כלומר דצתורת היתר קבלתיה
ממך ולא צתורת איסור: **וכסבור של חולין פן** **מעל.** אעפ"כ. הכי
נמי אף זה המקבל אע"פ שסבור זה המקבל שהיתר הוא כי אכלה מעל:

וּמִמֶּנּוּ מִיָּדָה דְּבִרְתֵּי הַתּוֹמָר לֹא לְהֵסֵק: אִי־בֹרֵא לֹא בְּעֵי דְלִיקְבִּי. דְּכָל מִנְיָהּ כְּשׁוּבָה הוּא וְאִילוּ
הִי־יָחִי מִקְרָבָהּ כָּל־מִנְיָהּ מִשּׁוּם שֶׁל קֶדֶשׁ כְּשׁוּבָה מִעַל אֶפֶס' שֶׁל דְּרֹשׁ הָיָה לִי יוֹדֵעַ שֶׁיָּחִי
שֶׁנֶּחֱמָה שֶׁכֵּן כִּיּוֹן מִשּׁוּם אֲנִי לְמִנְיָהּ אֶחָד לְכֹחַ בְּכָס אֶחָד מִשּׁוּם שֶׁל עֲלִי דִּלְרֵי מִנְיָהּ יוֹדֵעַ אִי־בֹרֵא
לֹא בְּיִשְׂרָאֵל. דְּכָל דָּבָר שֶׁל קֶדֶשׁ^א אִי־יֻזָּא עַד שֶׁיִּשְׁמָעוּ בִּזְכִּי אֲמִינִן בְּמַעֲשֵׂה הָאוֹמֵר
דִּירֵה לְתַנּוּתוֹ וְזִכֵּר בְּעַל הַיָּת קֹדֶם שֶׁנִּתְּנוּ לְתַנּוּתוֹ חֲטוּי מִעַל לְכַסּוּיָא:

(א) שבעות כב. [ע"ש
ויחמו' דשס וחוס' יחמו'
פח. ד"ה זי קסכר],
(ב) [כנון ע"ז מנו:],
(ג) [חגיגה ו' ע"ז], (ד) [דף
טו. ד"ה הלכה], (ה) [פ"ד
סוה"כ], (ו) ז"ל אינו מועל
בו עד שיוצא,

הגהות הב"ח

(ח) גמ' קונס קרדוס לי
כנ"ל ויזכר שיש נמחק:
(צ) שם ככר וז עלי הקדש
כנ"ל וזאת לי נמחק:
(ג) רש"י ד"ה ה"ג וכו'
וליהבנות: (ד) ד"ה או
שנתנה לו וכו' נכסי עליך
ומאחר שמה וכו' והבי
גמי אס: שמה ויכסבור
של חולין הן אעפ"כ מעל
הכא נמי:

מוסף רש"י

שניתנה לו על ידי
אחר. אבל נגזר לא להוֹסִיל
ושלל מעמו דענל הככר
יוֹאֵל מרשותו כעדה
(דאמ"ה)
לפיכך יש לה
שמופת פדיונה
לחולין, יוֹאֵל
לדקדקת כמי (ויקרא כז)
נערך (שבוועות
עבב.)
לפיכך אין לה
פדיון. להמירה לו שלא
למחר פדיון באיסורין (שם).

פירוש הרא"ש

[illegible]

ללא אסורה עילוויה. ולא מ
היייתי יודע שהיא אסורה ל
הקדש לא היה רוצה לזכות
לא צעירא למקני: מקבל מ
לשלומו